مسأله
شفاعت و توسل

ناصر مکارم شیرازی

بسم الله الرحمن الرحیم

مسأله شفاعت و توسل

نویسنده:

آیت الله ناصرمکارم شیرازی

ناشر چاپی:

Ansariyan

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مسأله شفاعت و توسل

مشخصات کتاب

نوع: مقاله

پدیدآور: مکارم شیرازی، ناصر۱۳۰۵-

مسأله شفاعت

پیـامبران الهی- و از همـه برتر پیـامبر اسـلام (ص) - دارای مقـام شـفاعتند و برای گروه خاصـی از گنهکـاران نزد خداونـد شـفاعت می کننـد، ولی آن هم به اذن و اجازه پروردگار است: «ما من شـفیع الا من بعـد اذنه، هیچ شـفاعت کننده‌ای نیست مگر بعد از اذن و اجازه پروردگار». [۱] . «من ذا الذی یشـفع عنده الا باذنه، کیست که در نزد او شـفاعت کند جز به فرمان او» [۲] و اگر در بعضی از آیات قرآن اشاره به نفی شـفاعت بطور مطلق شده و می‌فرماید: «من قبل ان یاتی یوم لا بیع فیه و لا خلهٔ و لا شفاعهٔ، انفاق کنید پیش از آن که روزی فرا رسد که در آن روز نه بیع وجود دارد (تا کسی بتواند سعادت و نجات را برای خود خریداری کند) و نه دوستی (و رفاقتهای معمولی سودی دارد) و نه شفاعت» [۳] منظور شفاعت استقلالی و بدون اذن خداست، یا درباره کسانی است که قابلیت شفاعت ندارند، زیرا بارها گفته شد که آیات قرآن یکدیگر را تفسیر می کنند. ما معتقدیم: مساله شـفاعت، وسـیله مهمی است برای تربیت افراد، و بـاز گردانـدن گنهکاران به راه راست و تشویق به پاکی و تقوا و احیای امیـد در دل آنان، چرا که مساله شـفاعت، بی حسـاب و کتاب نیست، تنها در مورد کسانی است که شایسـتگی آن را داشـته باشـند، یعنی آلودگی آنها در حـدی نباشـد که رابطه خود را بـا شـفیعان بکلی قطع کرده باشـند، بنابراین مساله شـفاعت به گنهکاران هشـدار می‌دهـد، تمام پلها را پشت سـر خود خراب نکنند و راهی برای بازگشت برای خود بگذارند و لیاقت شفاعت را از دست ندهند.

مسأله توسل

مساله «توسل» نیز شبیه مساله «شـفاعت» است، این مساله به صاحبان مشـکلات معنوی و مادی اجازه می‌دهد که دست به دامان اولیاء الله بزننـد تا به اذن الله حل مشـکلاتشان را از خـدا بخواهنـد، یعنی از یکسو خود به درگاه خدا روی می‌آورند و از سوی دیگر اولیاء الله را وسـیله قرار می‌دهند: «و لو انهم اذ ظلموا انفسـهم جائوك فاسـتغفروا الله و استغفر لهم الرسول لوجدوا الله توابا رحیما، اگر آنها هنگامی که به خود سـتم می کردنـد (و مرتکب معصـیت می‌شدنـد) به نزد تو می‌آمدنـد و از خدا طلب آمرزش می کردند، و رسول خـدا (ص) نیز برای آنهـا طلب آمرزش می‌نمود خـدا را توبه پـذیر و مهربـان می‌یافتنـد». [۴] . و نیز در داسـتان برادران یوسـف (ع) می‌خوانیم: «آنها به پدرشان متوسل شدند و گفتند: «یا ابانا استغفر لنا انا کنا خاطئین، ای پدر! برای ما، از خدا آمرزش بخواه، چرا که ما خطا کار بودیم!» پـدر پیر (یعقوب پیامبر) این پیشـنهاد را از آنها پذیرفت و به آنان وعده مساعد داد و گفت: «سوف اسـتغفر لکم ربی، به زودی برای شـما از پیشگاه پروردگارم طلب آمرزش می کنم». [۵] اینها گواه بر این است که «توسل» در امتهای پیشـین بوده و هست. ولی نباید از این حد منطقی فراتر رفت، و اولیاء الله را مستقل در تاثیر و بی نیاز از اذن خدا دانست که سبب «شرك و کفر» خواهـد شـد. و نیز نبایـد توسل به صورت عبادت اولیاء الله در آیـد که آن هم «شـرك و کفر» است، زیرا آنها در ذات خود و بدون اذن پروردگار مالك سود و زیانی نیستند: «قل لا املك لنفسی نفعا و لا ضرا الا ما شاء الله، بگو: من (حتی) برای خودم مالك سود و زیانی نیسـتم مگر آنچه خدا بخواهد» [۶] و غالبـا در میـان گروهی از عوام از همه فرق اسـلامی همیشه افراط و تفریطهایی در مساله

توسل دیده می‌شود که باید آنها را ارشاد و هدایت کرد.

پاورقی

[۱] سوره یونس، آیه ۳.

[۲] سوره بقره، آیه ۲۵۵.

[۳] سوره بقره، آیه ۲۵۴.

[۴] سوره نساء، آیه ۶۴.

[۵] سوره یوسف، آیه ۹۷ و ۹۸.

[۶] سوره اعراف، آیه ۱۸۸.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.
از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه

ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...

د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۱IR۹۰-۵۳-۰۶۰۹به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی

همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».